

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 9C/69/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6611207137
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Petrusová
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2013:6611207137.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd vo Veľkom Krtíši samosudkyňou JUDr. Elenou Petrusovou v právnej veci žalobkyne P. U. O., A.. XX.XX.XXXX, W. D., O. XXXX/X, zastúpenej advokátom JUDr. Milanom Franekom, so sídlom Advokátskej kancelárie Lučenec, Komenského 17, proti žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, o zaplatenie 2.334,86 Eur istiny s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému sa p r i z n á v a náhrada trov konania vo výške 100%, potrebných na účelné uplatňovanie jeho práva.

o d ô v o d n e n i e :

Podanou žalobou sa pôvodne žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 2.334,86 Eur s príslušenstvom voči žalovaným I/ Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, II/ Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, III/ Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Žalobkyňa sa domáhala náhrady škody v súvislosti s neprávnyim úradným postupom, ako aj nezákonným rozhodnutiami, ktoré boli vydané tak OR PZ, okresnou prokuratúrou a okresným súdom. Okresný súd vo Veľkom Krtíši rozsudkom zo dňa 25.10.2012 č.k. 9C/69/2011-188, žalobu voči žalovaným v prvom, druhom a treťom rade zamietol. Pokiaľ ide o žalovaného v druhom rade, voči nemu bola žaloba zamietnutá z dôvodu, že bola podaná predčasne, pretože žalobkyňa nepodala žalovanému v druhom rade žiadosť o predbežné prerokovanie nároku. Voči žalovanému v treťom rade bola zamietnutá, pretože tento žalovaný preukázal, že žiadosť žalobkyne o predbežné prerokovanie nároku postúpil vybavenie žalovanému v prvom rade, ktorý žiadosť prerokoval a teda začal konať vo veci. Voči žalovanému v prvom rade žalobu zamietol, nakoľko mal za to, že žalobkyňa návrhom zo dňa 26.01.2009 požiadala o predbežné prerokovanie nároku spôsobenej len nesprávnym úradným postupom, ako to vyplýva z obsahu jej podania. Z písomných podaní, doručených žalobkyňou súdu prostredníctvom jej právneho zástupcu si žalobkyňa uplatnila náhradu škody v súvislosti s rozhodnutiam, ktoré boli vydané v priebehu trestného konania, ktoré považuje za nezákonné a tieto neboli predbežne prerokované.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 20.02.2013 č. k. 16Co/412/2012-227 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že okresný súd orgán, ktorý je oprávnený za štát konať ex officio, neskúmal. Navyše si v prebiehajúcim konaní neustálil, kto je účastníkom konania, keď nemožno viesť konanie voči tomu istému subjektu tak, že tento je ako odporca označený niekoľkokrát. Pokiaľ potom vydal meritórne rozhodnutie, ktorým návrh voči Slovenskej republike trikrát zamietol a následne Slovenskej republike, označenej ako odporca I/ a III/ náhradu trov konania priznal, zatiaľ čo Slovenskej republike, označenej ako odporca II/ nie, je takéto jeho rozhodnutie zmätočné. Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že nebol

správny názor navrhovateľky, že svoj nárok na náhradu škody predbežne prejedнала aj z titulu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Z návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 26.01.2009, adresovanom Ministerstvu spravodlivosti SR, totiž jednoznačne vyplýva, že týmto sa navrhovateľka domáhala náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. Z obsahu podania ďalej vyplýva, že trestné stíhanie svojej osoby navrhovateľka výslovne označila za "Nezákonný zásah", ktorý je jedným z typov nesprávneho úradného postupu. Uvedené podanie neobsahuje žiadnu zmienku o tom, že by škoda navrhovateľke bola spôsobená nezákonným rozhodnutím, keďže navrhovateľka navyše žiadne rozhodnutie, či už vyšetrovateľa, prokurátora alebo súdu, ktorým by jej bola spôsobená ujma, neuvádza. Z uvedeného je potom zrejmé, že navrhovateľka pred podaním žalobného návrhu na okresný súd svoj nárok na náhradu škody predbežne prerokovala len z titulu nesprávneho úradného postupu. Aplikáciou § 16 ods. 4 druhá veta zák. č. 514/2003 Z.z., možno dôjsť k záveru, že v súdnom konaní si potom úspešne môže uplatňovať svoj nárok len z toho stého titulu (a nie z titulu nezákonného rozhodnutia).

Podaním, doručeným súdu dňa 25.04.2013 žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzala žalobu späť proti žalovaným v prvom a treťom rade. Uznesením zo dňa 24.06.2013 č.k. 9C/69/2011-257, súd konanie voči žalovaným v druhom a treťom rade zastavil a žalobkyňa uložil povinnosť nahradiť im trovy konania.

Žalobkyňa bola na súdne pojednávanie dňa 07.11.2013 riadne predvolaná, z dôležitého dôvodu nepožiadala o odročenie pojednávania, preto potom súd vec prejednal v jej neprítomnosti, pričom prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Právne zástupca žalobkyne na pojednávaní uviedol, že návrh bol podaný zákonne, je opodstatnený. Poukázal na to, že došlo k novelizácii zákona č. 514/2003 Z.z. a to ust. § 16 a to zrejme za tým účelom, aby neboli nejaké pochybnosti v prípade podávania žalôb. Ďalej uviedol, že on žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uviedol škodu vo finančnom vyjadrení, je zrejmé, že sa jedná o náhradu škody a nie je podstatné z akého titulu porušenie zákona sa táto škoda požadovala. Opodstatnenosť jeho úvah odôvodňuje aj rozhodnutie Okresného súdu v Žiline zo dňa 17.04.2013 sp. zn. 7C/196/2012. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

Poverená pracovníčka žalovaného po zrušení veci krajským súdom na pojednávaní uviedla, že ona žiada žalobu zamietnuť, neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že by došlo k nesprávnemu úradnému postupu v priebehu trestného konania a taktiež nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi škodou a protiprávnym konaním. Okrem toho škoda nebola vyčíslená zákonným spôsobom a nebola ani preukázaná. Zároveň si uplatnila aj náhradu trov konania.

Súd doplnil dokazovanie oboznámením sa s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.02.2013 č.k. 16Co/412/2012-227, čiastočným späťvzatím žaloby zo dňa 24.04.2013, súhlasom Ministerstva spravodlivosti SR Bratislava s čiastočným späťvzatím žaloby zo dňa 15.05.2013, súhlasom Ministerstva vnútra SR so späťvzatím návrhu zo dňa 17.05.2013, uznesením tunajšieho súdu zo dňa 24.06.2013 č.k. 9C/69/2011-257, odvolaním právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 11.07.2013, ako aj podaním žalovaného doručeným súdu dňa 26.09.2013. Po doplnení dokazovania mal súd jednoznačne preukázané, že žalobkyňa prostredníctvom svojho advokáta podala Ministerstvu spravodlivosti SR návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v sume 2.336, 65 Eur, datovanú dňa 26.01.2009. Lisom zo dňa 02.02.2009 č. 14840/210-46 Ministerstvo spravodlivosti SR, Sekcia rozvoja ekonomiky a správy, právny referát, oznámila advokátovi žalobkyne JUDr. Milanovi Franekovi, že predmetnú žiadosť postúpila na vybavenie Generálnej prokuratúry SR, nakoľko nespadá do pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti SR. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 10.02.2010 XV./5spr/8/10-12 advokátovi žalobkyne oznámila, že prijala žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 26-01-2010, ktorá jej bola doručená z Ministerstva spravodlivosti dňa 05.02.2010 s tým, že o výsledku preskúmania oprávnenosti požiadavky bude v zákonnej lehote vyzročený. Podaním zo dňa 08.03.2010 Generálna prokuratúra SR advokátovi žalobkyne oznámila, že zo strany prokuratúry nebol zistený nesprávny úradný postup, ani žiadne porušenie zákona, pretože žiadosť považuje v plnom rozsahu za nedôvodnú a túto odmieta. Súd poukazuje na to, že žalobkyňa sa domáhala náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, pričom neuviedla, že by išlo o nesprávny úradný postup v súvislosti s porušením povinnosti niektorého

orgánu urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Žalobkyňa len uviedla, že nesprávny úradný postup vidí v tom, že došlo k porušeniu zákonnosti a to z titulu princípov všeobecnej zodpovednosti s tým, že žalovaní sa z tejto zodpovednosti vyviníť nemôžu. Samotnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalobkyňa neuviedla, v čom vidí nesprávny úradný postup, v tejto žiadosti je citované len ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. V priebehu konania žalobkyňa uviedla, že si uplatňuje náhradu škody v súvislosti s rozhodnutiami, ktoré boli vydané v priebehu trestného konania.

Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. a/, d/ § 4 ods. 1 písm. f/, ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom do 31.12.2012), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci, nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom. Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní. Ak bol nárok na náhradu škody uplatnený na orgáne, ktorý nie je príslušný vo veci konať podľa odsekov 1 a 2, je tento orgán povinný bezodkladne postúpiť žiadosť (§ 15) príslušnému orgánu a upovedomiť o tom žiadateľa. Účinky uplatnenia nároku zostávajú zachované.

Podľa ust. § 15, § 16 ods. 1 zák. č. 513/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom do 31.12.2012), nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ust. § 5, § 9 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení účinnom do 31.12.2012), právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť. Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Právny zástupca žalobkyne poukazoval na tú skutočnosť, že bolo novelizované ust. § 16 zák. č. 514/2003 Z. z. Súd mal za to, že návrh na predbežné prerokovanie nároku bol podaný za účinnosti zák. č. 514/2003 Z. z. (v znení účinnom do 31.12.2012), preto je potom potrebné vychádzať z ustanovení príslušných paragrafov v tom čase platného zákona č. 514/2003 Z. z. Novela zákona č. 514/2003 Z. z. nadobudla účinnosť až od 01.01.2013. Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne preukázané, že žalobkyňa v návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody zo dňa 26.01.2009, adresovanom Ministerstvu spravodlivosti SR, sa domáhala náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa 9 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z. z. V tomto podaní žalobkyňa neuviedla, že by jej škoda bola spôsobená nezákonným rozhodnutím, pričom ani žiadne rozhodnutie neuviedla. Žalobkyňa pred podaním žaloby na okresný súd svoj nárok na náhradu škody predbežne prerokovala len z titulu nesprávneho úradného postupu z čoho vyplýva, že v súdnom konaní si môže uplatňovať svoj nárok len z toho istého titulu. Súd poukazuje na právny záver vyslovený odvolacím súdom v uznesení zo dňa 20.02.2013 č. k. 16Co/412/2012-227. Z týchto dôvodov potom súd žalobu zamietol.

O náhrade trov konania účastníkov súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p. a to na základe zásady úspechu. Žalovaný mal vo veci plný úspech, preto mu potom súd priznal náhradu trov konania vo výške 100 % potrebných na účelné bránenie jeho práv s tým, že podľa ust. § 151 ods. 7 O. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd do Banskej Bystrice, a to písomne v 3 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.)

Odvolanie proti rozsudku, alebo uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.)